

SİRKÜLER (2012/23)

KONU : 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu hükmleri uyarınca kesilen İdari Para Cezalarında İndirim.

Bilindiği üzere yukarıda bahsi geçen kanunun 102. Maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gerek kurumun gerekse diğer kamu idarelerinin denetim elamanlarınca yapılan soruşturma, denetim ve incelemeler sonucu düzenlenenler hariç olmak üzere bildirelerin veya belgelerin ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, öngörülen cezalar dörtte bir oranında uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilecektir.

Emsal ÖZCAN
Yeminli Mali Müşavir

İDARİ PARA CEZALARINDA İNDİRİM

5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinin;

-İkinci fıkrası, “Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elamanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirgenin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (g), (h) ve (j) bentlerinde öngörülen cezalar dörtte bir oranına karşılık gelen tutar üzerinden uygulanır.”

-Beşinci fıkrası, “İdarî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna başvurulmadan önce tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde peşin ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Peşin ödeme idari para cezasına karşı yargı yoluna başvurma hakkını etkilemez. Ancak Kurumca veya mahkemece Kurum lehine karar verilmesi halinde, daha önce tahsil edilmemiş olan dörttebirlik ceza tutarı, 89 uncu maddenin ikinci fıkrası hükmü de dikkate alınarak tahsil edilir.”

Özetle kapsam;

102 nci maddenin ikinci fıkrasında öngörülen indirim kapsamına, yasal verilme süresi geçirildikten sonra en geç otuz günlük süre içinde kendiliğinden verilen,

- İşyeri bildirelerinden,
- Sigortalı işe giriş bildirelerinden,

-Sigortalı işten ayrılış bildirgelerinden dolayı uygulanan idari para cezaları girmektedir.

İndirim kapsamına girmeyenler;

-Aylık prim ve hizmet belgelerinden,
-Kayıt ve belge ibraz edilmemesinden,
- veya ibraz edilmekle birlikte bu belgelerin geçersizliğinden,
dolayı uygulanan idari para cezaları, ikinci fıkrada öngörülen indirim kapsamına girmemektedir.

Ayrıca;

- işyeri bildirgelerinin,
-sigortalı işe giriş bildirgelerinin ve
-sigortalı işten ayrılış bildirgelerinin
yasal verilme süresini izleyen 30 günlük süre geçirildikten sonra verilmesi veya 30 günlük süre içinde verilmekle birlikte işverence kendiliğinden değil de Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan tespitlere veya mahkeme kararına ya da resmi kurum veya kuruluşlardan **alınan yazılara istinaden düzenlenmiş olması halinde**, bu fiillerden dolayı uygulanan cezalar da indirim kapsamına girmemektedir.

102 nci maddenin **beşinci fıkrasında** öngörülen indirim kapsamına ise işverenlerce kendiliğinden düzenlenip düzenlenmediği veya yasal verilme süresini izleyen 30 günlük süre içinde verilip verilmediği üzerinde durulmaksızın, **işyeri bildirgelerinden, sigortalı işe giriş bildirgelerinden, sigortalı işten ayrılış bildirgelerinden, aylık prim ve hizmet belgelerinden, kayıt ve belge ibraz edilmemesinden, kayıt ve belgelerinin geçersizliğinden dolayı uygulanan cezalarının yanı sıra** 102 nci maddenin birinci fıkrasında sayılan diğer fiillerden dolayı uygulanan idari para cezaları girmektedir.

102 nci maddenin gerek ikinci, gerekse beşinci fıkrasındaki indirimlerden yararlanılabilmesi için tebliğ edilen idari para cezalarının her halükarda yasal süresi içinde ödenmesi gerektiğinden, tebliğ edildiği tarihten itibaren en geç on beş günlük süre içinde ödenmeyen idari para cezalarından dolayı her iki fıkrada öngörülen indirimden de yararlanılması mümkün olamayacaktır.

indirim tutarı;

İşverenlerce, 102 nci maddenin;

- **İkinci fıkrası kapsamına giren fiillerden** dolayı uygulanan idari para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren **15 günlük süre içinde ödenecek olması halinde**, hem 102 nci maddenin **ikinci, hem de beşinci fıkrasında** öngörülen indirimden yararlanılacaktır.

102 inci maddenin ikinci fıkrası kapsamına giren fiillerden dolayı uygulanan idari para cezalarının 15 günlük süre içinde ödenecek olması halinde, tebliğ edilen tutarın 1/4'ünün 3/4'ü,

- İkinci fıkrası kapsamına girmeyen fiillerden dolayı uygulanan idari para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre içinde ödenecek olması halinde ise yalnızca 102 nci maddenin beşinci fıkrasında öngörülen indirimden yararlanılacaktır.
102 inci maddenin ikinci fıkrası kapsamına girmeyen fiillerden dolayı uygulanan idari para cezalarının 15 günlük süre içinde ödenecek olması halinde tebliğ edilen tutarın 3/4'ü, ödenecektir.

İdari para cezalarının 15 günlük süre içinde ödenecek olması

İdari para cezalarının, tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 günlük süre içinde ödenip ödenmeyeceği hususunun tebliğe çıkartılması aşamasında bilinmesi mümkün bulunmadığından, idari para cezaları indirimsiz haliyle tebliğe çıkartılmakta ve anılan Kanunda öngörülen indirimler, ödemenin yapıldığı tahsilat programına göre tahsilat aşamasında veya tahsilat işleminin yapılmasının ardından, paraların işyeri müfredat kartlarına aktarılması sırasında yapılmaktadır.

İdari para cezaları;

Online Banka Tahsilat Sistemi üzerinden,

- T.C Ziraat Bankası,
- Akbank T.A.Ş. T.
- Garanti Bankası A.Ş.
- Fortis Bank,
- ING BANK A.Ş.
- Finansbank A.Ş.
- HSBC Bank A.Ş.
- Alternatif Bank,
- Anadolu Bank A.Ş.
- Kuveyt Türk Katılım Bankası A.Ş.
- Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş.
- Asya Katılım Bankası ,

-Merkezi Tahsilat Sistemi üzerinden,

T.C. Ziraat Bankası,
T. Vakıflar Bankası T.A.Ş. ve
T. Halk Bankası,
kanalıyla ödenmesi mümkün bulunmaktadır.

Tebliğ edilen idari para cezalarının 15 günlük süre içinde;

Online Banka Tahsilat Sistemi” üzerinden tahsilat yapan bankalar kanalıyla ödenecek olması halinde, tahsilat sırasında Sosyal Güvenlik Kurumunun sistemine on-line olarak bağlanılmakta ve banka ekranına indirim sonrası ödenecek tutar yansıtılmaktadır. Dolayısıyla ilgili banka tarafından, indirim sonrası kalan tutar üzerinden tahsilat gerçekleştirilmektedir.

Tahsil edilen idari para cezaları için ilgili banka tarafından mutabakat onayının verilmesinin ardından ödenen paralar Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılmakta, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından da bu tahsilatlar mutabakat onayının verildiği günü takip eden gün içinde işyeri dosyalarına on-line olarak aktarılmaktadır.

- “**Merkezi Tahsilat Sistemi**” üzerinden tahsilat yapan bankalar kanalıyla ödenecek olması halinde, Sosyal Güvenlik Kurumunun sistemine bağlanmadan tahsilat gerçekleştirildiğinden, ilgili banka işverenler tarafından beyan edilen tutar üzerinden tahsilat yapılmaktadır.

Bu nedenle, idari para cezalarının 15 günlük süre içinde “Merkezi Tahsilat Sistemi” üzerinden tahsilat yapan bankalar kanalıyla ödenecek olması halinde, tebliğ edilen cezanın ikinci fıkra kapsamına girip girmediği hususunun işverenlerce veya meslek mensubunca kontrol edilerek,

-İkinci fıkra kapsamına girdiğinin anlaşılması halinde tebliğ edilen cezanın 1/4’ünün 3/4’ünün,

- İkinci fıkra kapsamına girmediğinin anlaşılması halinde, tebliğ edilen cezanın 3/4’ünün,ödenmesi gerekmektedir.

İdari para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre içinde “Merkezi Tahsilat Sistemi” üzerinden tahsilat yapan bankalar kanalıyla ödenecek olması halinde, bahse konu indirimlerden yararlanılabilmesi için indirim sonrası kalan tutarın eksiksiz olarak ödenmesi icap etmektedir.

Bu doğrultuda, indirim sonrası kalan tutarın eksik ödendiği (0,01 TL’de dahil olmak üzere) durumlarda, bahse konu indirimlerden yararlanılması mümkün olamayacaktır.

Bu durumda, tebliğ edilen tutarın tamamının tahsil tarihine kadar hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmesi durumu ile karşı karşıya kalınacaktır.

Ödeme vadesi geçmiş prim borçlarının “Merkezi Tahsilat Sistemi” vasıtasıyla ödenmesi halinde, yapılan ödemeler on-line olarak ilgili sosyal güvenlik merkezine aktarılsa da, bu sistem vasıtasıyla tahsil edilen paraların ilgili işyeri dosyasına on-line olarak aktarımı henüz gerçekleştirilememektedir.

Ayrıca, tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre içinde “Merkezi Tahsilat Sistemi” üzerinden ödenen idari para cezalarının işyeri dosyasına aktarım işlemleri henüz on-line olarak yapılamadığından, bu paraların işyeri dosyasına aktarım işlemleri, işyerinin bağlı bulunduğu sosyal güvenlik merkezindeki personel tarafından manuel ortamda gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla, idari para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre içinde “Merkezi Tahsilat Sistemi” üzerinden tahsilat yapan bankalar kanalıyla ödendiği durumlarda, bu paralar işyeri dosyasına aktarılmamış ise, teşvikli aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenmesi veya e-Borcu yoktur belgesi alınması da mümkün olmayacağından, gerekli aktarma işlemlerinin yapılması amacıyla banka dekontu ile birlikte işyerinin bağlı bulunduğu sosyal güvenlik merkezine müracaat edilmesi gerekecektir.

Diğer taraftan tebliğ edilen idari para cezalarının 15 günlük süre içinde T.C Ziraat Bankası kanalıyla ödenecek olması halinde, anılan banka tarafından hem “On-line Banka Tahsilat Sistemi” üzerinden, hem de “Merkezi Tahsilat Sistemi” üzerinden tahsilat gerçekleştirildiğinden, yapılacak ödemenin hangi sistem üzerinden yapılmak istenildiğinin banka personeline beyan edilmesi icap etmektedir.

İdari para cezalarının 15 günlük süre geçirildikten sonra ödenecek olması

İdari para cezalarının tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre geçirildikten sonra ödenecek olduğu durumlarda, Kanununun 102 nci maddesinde öngörülen indirimlerden yararlanılması mümkün olmayacaktır. Bu durumda bahse konu cezaların, tebliğ edilen tutar üzerinden tahsil tarihine kadar hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmesi gerekecektir.

Yasal ödeme süresi geçmiş idari para cezalarının tahsilatı sırasında, hem “On-line Banka Tahsilat Sistemi” hem de “Merkezi Tahsilat Sistemi” üzerinden Sosyal Güvenlik Kurumunun sistemine on-line olarak bağlanılmakta ve banka ekranına gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenecek olan tutar yansıtılmaktadır.

Diğer taraftan, gerek “On-line Banka Tahsilat Sistemi” üzerinden, gerekse “Merkezi Tahsilat Sistemi” üzerinden tahsil edilen idari para cezaları Sosyal Güvenlik Kurumuna on-line olarak aktarılmakta olup,

“On-line Banka Tahsilat Sistemi” üzerinden tahsil edilen idari para cezaları işyeri dosyalarına banka tarafından mutabakat onayının verildiği günü takip eden gün otomatik olarak,

-“Merkezi Tahsilat Sistemi” üzerinden tahsil edilen idari para cezaları ise banka tarafından mutabakat onayının verilmesinin ardından ilgili sosyal güvenlik merkezindeki personel tarafından manuel olarak, işyeri dosyalarına aktarılmaktadır.